

El fake no és nou. El que canvia és qui el produeix

Publicat per [Interacció](#) [1] el 02/04/2019 - 08:32 | Última modificació: 30/03/2026 - 15:02

El llibre de Jorge Luis Marzo traça una història del fake que connecta art, representació i postveritat. La qüestió no és només distingir veritat i mentida, sinó entendre com es construeixen.

La proliferació de *fake news*, imatges manipulades o realitats simulades ha situat la veritat al centre del debat públic. La sensació d'incertesa davant el que és cert i el que no ho és sembla una característica del present. El llibre *La competencia de lo falso*, de Jorge Luis Marzo, proposa desplaçar aquesta percepció. El fake no és una novetat. Forma part de la història de la representació i, per extensió, de la història de l'art.

Des del *trompe-l'oeil* fins a les pràctiques contemporànies, l'art ha treballat sovint amb la il·lusió, la simulació i l'engany. No com a error, sinó com a mecanisme de construcció de sentit. La imatge no reflecteix la realitat, la produeix. Aquesta perspectiva permet situar la postveritat en un marc més ampli. El problema no és només la circulació de continguts falsos, sinó la capacitat generalitzada de produir representacions que es presenten com a reals. La diferència és d'escala i d'accés.

Avui, qualsevol pot generar i difondre continguts amb una velocitat i una amplitud abans impensables. Aquest canvi no elimina els mecanismes tradicionals de construcció de la veritat, però els desplaça i els tensiona. El llibre recorre aquestes qüestions des de diferents angles: la relació entre fake i falsificació, l'estètica de la paròdia, la postproducció o la construcció de relats en contextos digitals. També apunta una transformació en la posició del públic.

L'espectador deixa de ser només receptor per convertir-se en productor. Ja no hi ha només públics, sinó usuaris que participen activament en la generació de continguts i, per tant, en la construcció de relats. Aquesta transformació té implicacions culturals i polítiques. Si la representació és sempre una construcció, la qüestió no és eliminar el fake, sinó comprendre els mecanismes que el fan possible i els usos que se'n fan.

En aquest sentit, el fake no és només un problema de veracitat. És una qüestió de poder sobre la representació.

[No Fun](#) [2] from Eva and Franco Mattes on Vimeo.

Idea central

El fake no és un fenomen nou, sinó una forma històrica de representació que avui es generalitza amb la digitalització i transforma la relació amb la veritat.

Llibre registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C](#) [3] [ERCles](#) [3] especialitzat en polítiques culturals i pensament contemporani.

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: públics de la cultura

Etiquetes: arts i creació

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2019/historia-fake>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://vimeo.com/11467722>

[3] <http://cercles.diba.cat/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7924>